Džabirovo predanje o Oproštajnom hadžu

Džafer b. Muhammed prenosi da je njegov otac ispričao: “Došli smo kod Džabira b. Abdullaha. Džabir, i on upitao ko su oni. Kad je došao do mene, rekao sam: ‘Ja sam Muhammed b. Alija b. Husejn.’ Pružio je ruku, otkopčao mi najgornje dugme, a potom ono ispod njega. Zatim je stavio svoju šaku na moja prsa, a ja sam tada bio dječak, i rekao: ‘Dobro došao bratiću, pitaj me o čemu god hoćeš.’ Bio je slijep. Došlo je vrijeme namaza, pa je ustao i ogrnuo se nekim tkanenim ogrtačem. Kad god bi ga stavio na svoja ramena, njegovi krajevi bi se ponovo vraćali, jer je bio toliko kratak. Predvodio nas je u namazu. Nakon namaza rekao sam: ‘Reci mi nešto o hadžu Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.’ Pokazao je rukom i savio devet prstiju, zatim je rekao: ‘Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostao je u Medini devet godina, a nije obavio hadž. Desete godine oglasio je da će te godine obaviti hadž. U Medinu je došlo mnogo ljudi. Svako je nastojao biti s Allahovim Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, i obaviti hadžske obrede onako kako će ih on obaviti. Krenuli smo s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem. Kada smo došli do Zul-Hulejfe, Esma, Umejsova kćerka, rodila je Muhammeda b. Ebu Bekra. Poslala je nekog Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da upita kako će postupiti. On joj je rekao: ‘Okupaj se, stavi higijenski uložak i zanijeti stupanje u obred.’ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao je dva rekata u džamiji, zatim je uzjahao svoju devu el-Kasvu. Kad se njegova deva ispravila na el-Bejdau, pogledao sam i vidio nepreglednu povorku jahača i pješaka, s njegove desne i lijeve strane; iza njega je bilo isto toliko ljudi. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je među nama. Tad mu je objavljivan Kur’an; on je znao njegovo tumačenje. Sve što je radio, radili smo i mi. Počeo je s obredima hadža riječima tevhida: ‘Odazivam Ti se, Allahu, odazivam. Ti nemaš sudruga, odazivam Ti se! Zaista, samo Tebi pripadaju zahvala, blagodat i vlast! Ti nemaš sudruga!’ I ljudi su stupili u obrede učeći telbiju, koja se i sad uči. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije imao nikakve primjedbe na njihovu telbiju, dok se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pridržavao svoje telbije. Zanijetili smo samo hadž i nismo znali ništa u vezi s umrom. Kad smo s njime došli do Kabe, dotakao je Crni kamen, te je prva tri kruga hodao brzo, a ostala četiri nije žurio. Zatim je došao do Mekami-Ibrahima i proučio: ‘Neka vam mjesto na kojem je Ibrahim stajao bude prostor gdje ćete namaz obavljati!’ Mekami-Ibrahim bio je između njega i Kabe. Na ta dva rekata proučio je sure el-Ihlas i el-Kafirun. Nakon što je klanjao, vratio se i ponovo dodirnuo Crni kamen i otišao na Safu. Kad se približio Safi, proučio je ajet: ‘Safa i Merva su Allahova časna mjesta...’ i rekao: ‘Počinjem odande odakle je Allah počeo.’ Sa’j je počeo obavljati od Safe. Popeo se na nju toliko da je vidio Kabu, okrenuo se prema njoj, slavio i veličao Allaha, te je rekao: ‘Nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema sudruga, Njemu pripada vlast i hvala i On sve može. Nema boga osim Allaha, Jedinog, ispunio je obećanje, pomogao Svoga roba i sām porazio saveznike!’ Nakon toga je uputio dovu. Tako je uradio tri puta. Zatim se uputio prema Mervi. Kad je došao do sredine doline, potrčao je. Kad smo i mi prešli taj dio, krenuo je normalnim hodom i išao

do Merve. Na Mervi je uradio ono što je uradio na Safi. Kad je na Mervi završio posljednji krug, rekao je: 'Da sam znao kako će biti, ne bih bio poveo kurban. Ovo bih preinačio u umru. Ko od vas nema sa sobom kurban neka se oslobodi ihrama i neka mu ovo bude umra.' Tad je Suraka b. Malik b. Džu'šum upitao: 'Allahov Poslaniče, važi li to samo za ovu godinu ili zasvagda?' Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, isprepleo je prste i rekao: 'Umra je ušla u hadž', ponovivši to dva puta, 'i to ne vrijedi samo za ovu godinu, nego zasvagda, zasvagda.' Alija je došao iz Jemena vodeći Vjerovjesnikove, sallallahu alejhi ve sellem, deve. Zatekao je Fatimu bez ihrama, u šarenoj odjeći. Bila je podvukla i surmu. On je to osudio. Ona reče: 'Otac mi je ovo naredio.' Alija je, dok bijaše u Iraku, govorio: 'Otišao sam Allahovu Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, ljutit na Fatimu zbog onoga što je učinila. Tražio sam od njega odgovor u vezi s tim. Rekao sam mu da sam je osudio za ono što je učinila. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Istinu je rekla, istinu je rekla. Šta si ti rekao kad si zanijetio hadž?' Ja sam odgovorio da sam hadž ovako zanijetio: 'Allahu moj, počinjem obred onako kako je počeo Tvoj Poslanik.' On reče: 'Ja imam kurban! Ti se nemoj oslobađati ihrama.'' Ukupan broj deva, zajedno s onima koje je doveo Alija iz Jemena i s onima koje su bile uz Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, bio je stotinu. Svi drugi su se oslobodili ihrama i ošišali, osim Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i onih koji su poveli kurban. Kad je došao dan tervije, ljudi su krenuli prema Mini i zanijetili hadž. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odjahao je prema Mini. Tamo je klanjao podne, ikindiju, akšam, jaciju i sabah. Ostao je još malo, dok sunce nije izašlo. Naredio je da mu se na brdu Nemiri postavi šator od krzna. Nakon toga je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo, a Kurejševići nisu sumnjali da će se zaustaviti na Meš'aril-haramu, gdje su oni stajali u džahilijetu. Međutim, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otišao je na Arefat. Kad je tamo stigao, zatekao je postavljen šator. Ušao je u njega. Kad je sunce krenulo prema zapadu, naredio je da mu dovedu el-Kasvu. Krenuo je. Kad je došao do dna doline Urena, obratio se ljudima: 'Vaša krv i vaši imeci su, uistinu, sveti kao što je svet ovaj dan u ovom mjesecu u ovom vašem gradu. Svi džahilijetski običaji i navike bačene su ovdje pod moja stopala. Džahilijetska osveta je poništena. Prva osveta koju poništavam jest naša krv, krv Ibn Rebie b. el-Harisa, koji je bio dojen u plemenu Sa'd, a koga je ubilo pleme Huzejl. Džahilijetska kamata je poništena. Prva kamata koju poništavam jest naša kamata, kamata el-Abbasa b. Abdulmuttaliba. Ona je, uistinu, u potpunosti poništena. Bojte se Allaha kad su u pitanju vaših žena. Vi ste se njima oženili uz Allahovu garanciju. Njihovi spolni organi postali su vam dozvoljeni Allahovom riječju. Vi, kad je o njima riječ, imate pravo da u vaše kuće ne puštaju nikog kim niste zadovoljni. Ako to urade, udarite ih, ali ne žestoko. Njihovo pravo je da ih hranite i odijevate onoliko koliko vam mogućnosti dozvoljavaju. Ostavljam vam Allahovu knjigu! Ako je budete dosljedno slijedili, nećete poslije mene nikada zalutati. Vi ćete biti pitani o meni, pa šta ćete reći?' Rekli su: 'Svjedočimo da si dostavio, izvršio i savjetovao.' On je tad pokazao kažiprstom ka nebesima i pokazujući prema ljudima, govoreći: 'Allahu, budi svjedok! Allahu, budi svjedok! Allahu, budi svjedok!' Zatim je proučen ezan, a potom ikamet pa je klanjao podne. Potom je proučen ikamet te je klanjao ikindiju. Između ta dva namaza nije ništa klanjao. Potom je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzjahao i jahao sve dok nije došao do Arefata. Okrenuo je bok deve el-Kasve prema stijenama... Okrenuo se prema kibli i stajao sve dok sunce nije zašlo, tj. dok se žutilo nije smanjilo i nestalo obrisa sunca. Iza sebe, na devu, tad je stavio Usamu, a onda krenuo. El-Kasvi je zategao uzdu toliko da joj je glava došla do

uzengija, gestikulirao je rukama i govorio: ‘Ljudi, polahko, polahko!’ Kad god bi došao do nekog pješčanog nanosa, popustio bi devi malo uzdu da se popne... Stigao je na Muzdelifu. Tamo je klanjao akšam i jaciju sa jednim ezanom i dva ikameta. Između tih namaza nije ništa klanjao. Nakon toga Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zaspao je i spavao do zore. Kad se ukazala zora, klanjao je sabah sa ezanom i ikametom. Potom je uzjahao el-Kasvu i jahao do Meš’arul-harama. Okrenuo se prema kibli, upućivao je dove, učio tekbire, tehlile... Ostao je tu sve dok nije dobro svanulo. Krenuo je prije nego što je sunce izašlo. Iza sebe je stavio el-Fadla b. Abbasa, koji imaše lijepu kosu i bijel ten. Kad je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo, pored njega su prošle žene, žureći na devama. El-Fadl je počeo gledati u njih. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stavio je ruku na njegovo lice. Međutim, e-Fadl je okrenuo lice na drugu stranu i opet gledao. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, premjestio je svoju ruku na drugu stranu, okrećući mu lice u suprotnom pravcu. Kad je došao do Muhassira, malo je išao, a zatim se uputio srednjim putem koji izlazi na veliko džemre. Kad je došao do džemreta koje je kod drveta, bacio je sedam kamenčića izgovarajući tekbir pri bacanju svakog kamenčića. To su bili mali kamenčići. Bacio ih je s dna doline. Zatim je otišao na mjesto klanja i zaklao svojom rukom šezdeset i tri deve. Potom je to prepustio Aliji, koji je zaklao ostale deve. Aliju je učinio sudionikom u svom kurbanu. Naredio je da se od svake deve uzme dio, stavi u posudu i skuha. Njih dvojica su jeli to meso i pili mesnu čorbu. Potom je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzjahao devu, došao do Kabe i učinio hadžski tavaf. Klanjao je u Meki podne i došao kod pripadnika klana Abdulmuttalib koji su napajali hadžije zemzemom i rekao: ‘Izvlačite vodu sinovi Abdulmuttalibovi! Da se ne bojim da vam to ljudi neće preuzeti, i ja bih s vama vadio vodu i pojio hadžije.’ Dodali su mu zatim posudu iz koje se napio.’”

[Vjerodostojan] [Hadis bilježi imam Muslim]

U ovom se predanju govori o tome kako je Poslanik obavio hadž, te da ga je obavio desete godine po Hidrži. Kaže se da je obavio kiran-hadž, tj. hadž i umru, utoliko jer je bio poveo kurban. Ovu vrstu hadža obavilo je tek nekoliko ashaba. Jedan od njih jest Alija, radijallahu anhu. Imam en-Nevevi zapisao je: “Hadis u vezi s Oproštajnim hadžom zabilježili su imam Muslim i Ebu Davud, a imam el-Buhari nije ga zabilježio. On sadrži značajne poruke i pouke, te veličanstvena pravila. Učenjaci su pisali duge komentare na ovaj hadis. Ibnul-Munzir napisao je zamašan tom o značenju ovog hadisa. Štaviše, iz njega je zaključio više od stotinu i pedeset propisa...”

http://www.sunnah.global/hadeeth/bs/show/10622